BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 6 • ROČNÍK XXVI. ČERVEN 2020

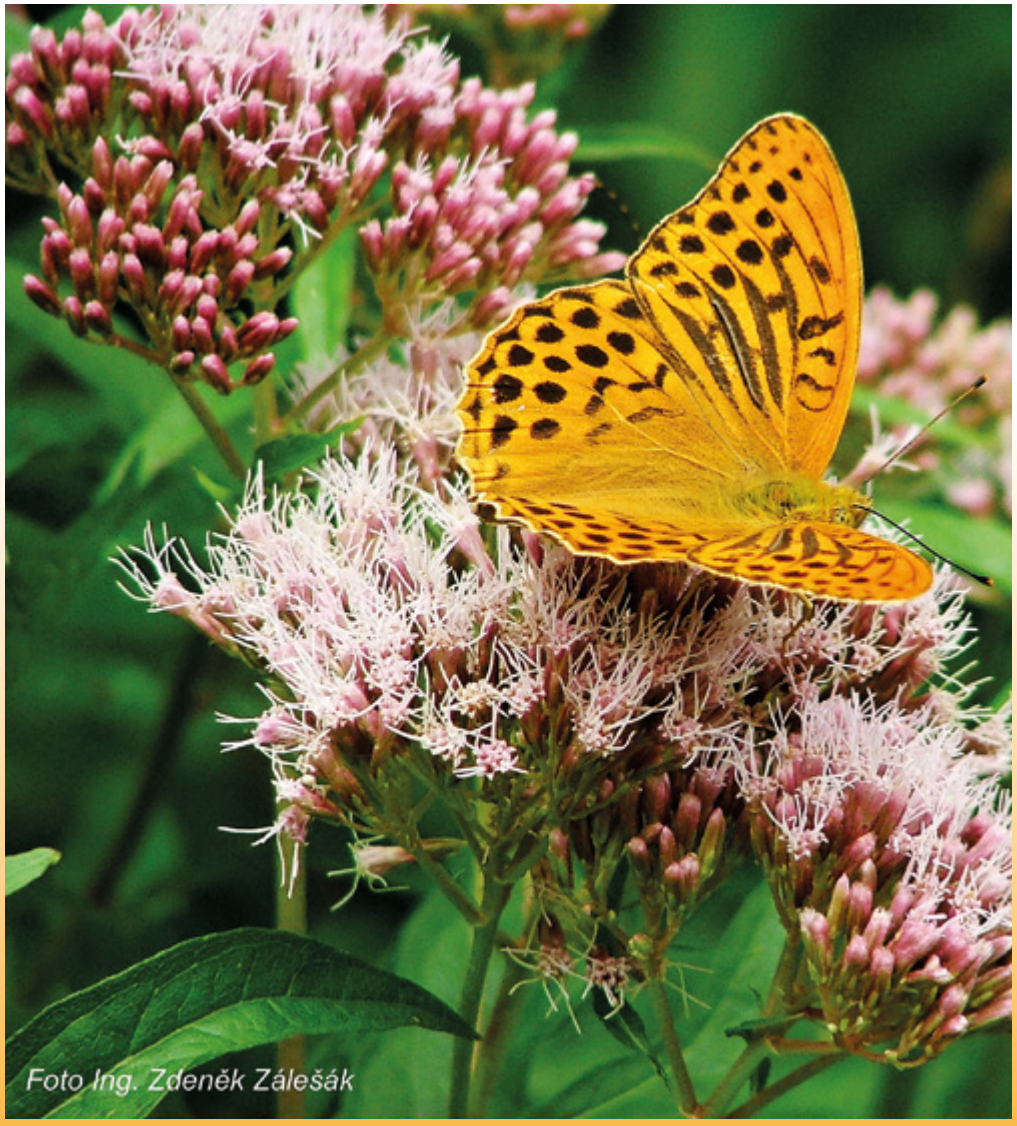
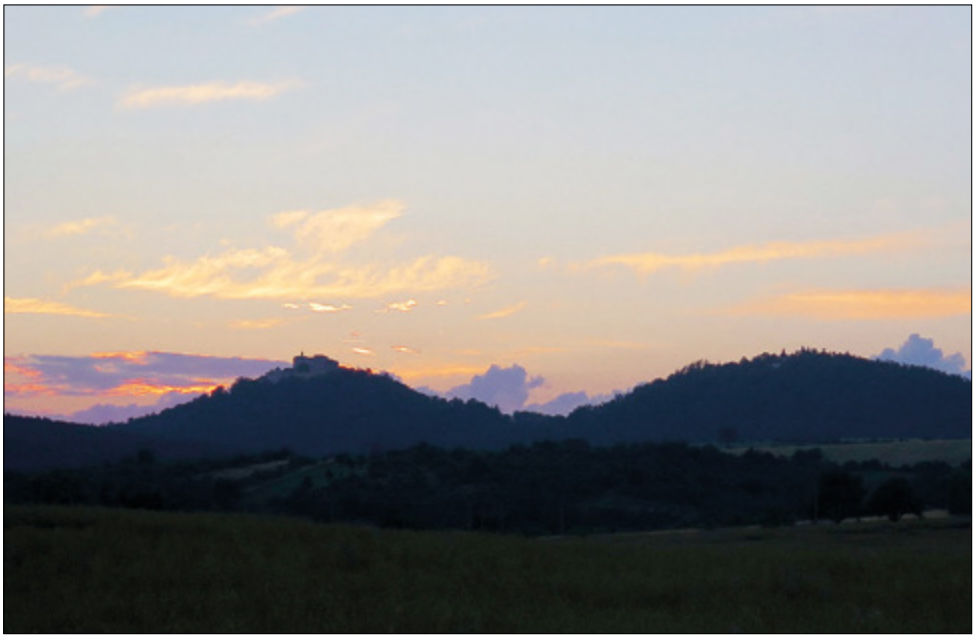

Foto Ing. Zdeněk Zálešák

Do červnového čísla Buchlovského zpravodaje nám poslali své letní snímky z Buchlovic a okolí pan Albert Orlita (nahoře) a paní Františka Mičkalová (dole)

Červen

Červen je švarný mládenec,
co se pomalu v léto vkrádá.
Jaro už spěje na konec
a léto svoje první dárky dává.

Ptáci už hnízda postavili
a holátka z nich na svět zhlíží.
Třešně se červenají svými plody
a sladké první kousky dětem nabízí.

V lese na pasekách mezi malými smrčky
zrají a červenají se lesní jahody
a jejich sladká vůně na začátku léta
přispívá k pocitům červnové pohody.

A louky plné kopretin, zvonků a kameníčků
čekají na čas blízký svého skosení,
kdy pod hřejivými paprsky slunce
se v suché, voňavé, červnové seno promění.

Dny dlouží se, noci se krátí
a v noci nejkratší má svatý Jan snad dáti
zlatému kapradí moc čarodějnou, kterou oplývá,
a proto se prý svatojanským zlatým květem nazývá.

Zdenka Maršálková

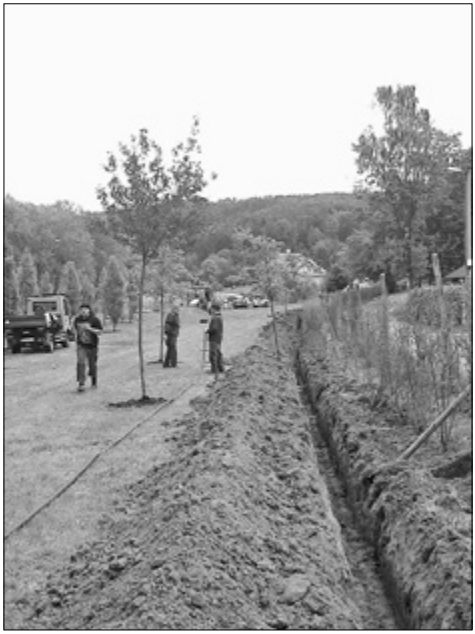
Správa a údržba silnic Slovácka Uherské Hradiště zahájila v měsíci květnu opravy komunikací v majetku městyse Buchlovice. Na základě předchozího posouzení stavu obecních komunikací a finančním možnostem schváleným v rozpočtu na rok 2020 se rozhodl městys ke dvěma plošným rekonstrukcím úseků silnic a k opravám množství výtluků. V květnu byla plošně opravena plocha před bytovým domem na Tyršově ulici, která patří městysi a rozcestí silničky v Chrastích (za domem paní Novotné). Došlo i na drobnější opravy opět na Tyršově ulici a ulici Hradišťské. Opravy výtluků v městečku, na Smraďavce a v dalších místech, budou prováděna během měsíce června. (Foto -bž-)

V měsíci květnu byly na území stanové louky v kempu na Smraďavce, mimo ozelenění, provedeny i další práce. Došlo k novému položení elektrického kabelu do země, vedeného z kempu směrem ke kapli sv. Kříže u sirovodíkových pramenů. Kabel napájí osvětlení v kapli a venkovní reflektory. Odborné elektroinstalační práce provedla firma pana Ondřeje Čížka a zemní práce zajistili pracovníci Služeb městyse Buchlovice a další. (Foto ing. Josef Motyčka)

Nové ozelení na Smraďavce

Stanová louka kempu na Smraďavce se dočkala v jarních měsících nových úprav. Ve směru ke kapli a rybníčku byl dosazen pás stromů, které po čase vytvoří živý plot. Zároveň byly na ploše louky dosazeny i další keře, které nahradily uhynulé (převážně uschlé) kusy. Celá stávající výsadba stromů a keřů byla ošetřena, okopána a doplněna mulčovanou kůrou. Stanová louka tak dostala konečnou výsadbovou podobu a během několika dnů se změnila doslova k nepoznání. Výsadbových a dalších prací v kempu se ujala paní Alena Machulová, pracovníci Služeb městyse Buchlovice a zaměstnanci samotného městyse – Iveta Rosůlková, Ing. Rostislav Skládal, Jana Karásková a Jan Rybář.

(Foto -bž-, ing. Josef Motyčka)

Pracovníci Služeb městyse Buchlovice v rámci každoročních oprav komunikací opravili i cestu mezi chatovou zástavbou na Smraďavce nad přehradou. (Foto Ing. Josef Motyčka)

Na fotografii vidíte nepořádek, který letos posbírali všímaví buchlovičtí občané při příležitosti Dne Země v nejbližším okolí mysliveckého posedu nad bývalou zavlažovací nádrží pod tzv. chrasťovou cestou. Je kolikrát až k neuvěření, co všechno jsou někteří lidé, bezohlední k našemu společnému životnímu prostředí a přírodě, jen tak pohodit. Zřejmě jim to dá velice moc práce vzít svůj vlastní odpad do batohu, do tašky nebo do auta a hodit jej do kontejneru k tomu určenému… Slušným lidem, kteří nepořádek uklidili, patří velký dík! (Foto -bž-)

Nové sběrné místo

Městys Buchlovice dokončil nové sběrné místo pro kontejnery na tříděný odpad, které se nachází na rozcestí pod Podvinohradím. Nové ohrazené sběrné místo nahradilo původní sběrnou lokalitu, nacházející se o několik metrů níž k rozcestí. Tato plocha už opět slouží celá k parkování, k němuž byla určena už při svém vybudování někdy v osmdesátých letech minulého století. Nové sběrné místo je monitorováno kamerou. Vedení městyse k tomu vedly v minulosti neblahé zkušenosti s odkládáním nepatřičného odpadu, který nepatří do kontejnerů a vedle nich, ale do sběrného dvora. V následujících letech dojde postupně ke stejným rekonstrukcím stávajících sběrných míst. (Foto -bž-)

Odpady se třídí i v době koronaviru

Dobrý den, v některých obcích a městech se mezi lidmi šíří milná informace o tom, že se kvůli koronaviru nesmí třídit odpad. Byla by to pravda, kdyby všichni byli nakaženi nebo v povinné karanténě. Naštěstí nejsou. Proto jsme natočily krátké video na podporu třídění odpadů:

Facebook: https://www.facebook.com/mojeodpadky/videos/169502831099496/
YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=Fq8TazPE7jo

Prosíme o šíření, aby se předešlo zbytečným fámám. Užití klipu je zcela zdarma.

Odpady se třídí i v době koronaviru aneb rodiče je třeba poslouchat

Když mi máma říkala, uč se, nebo skončíš jako popelář, jen jsem mávl rukou. A už je to tu! Mylně s měkkým „i"! :-) Omlouváme se za pravopisného šotka v předchozím e-mailu a zároveň děkujeme, že naše příspěvky čtete a šíříte s námi dobrou myšlenku!

Dobrý den, v některých obcích a městech se mezi lidmi šíří mylná informace o tom, že se kvůli koronaviru nesmí třídit odpad. Byla by to pravda, kdyby všichni byli nakaženi nebo v povinné karanténě. Naštěstí nejsou. Proto jsme natočili krátké video na podporu třídění odpadů i v této nelehké době:

Facebook: https://www.facebook.com/mojeodpadky/videos/169502831099496/
YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=Fq8TazPE7jo

Prosíme o šíření, aby se předešlo zbytečným fámám. Užití klipu je zcela zdarma.

Proč bioodpad nepatří do popelnice?

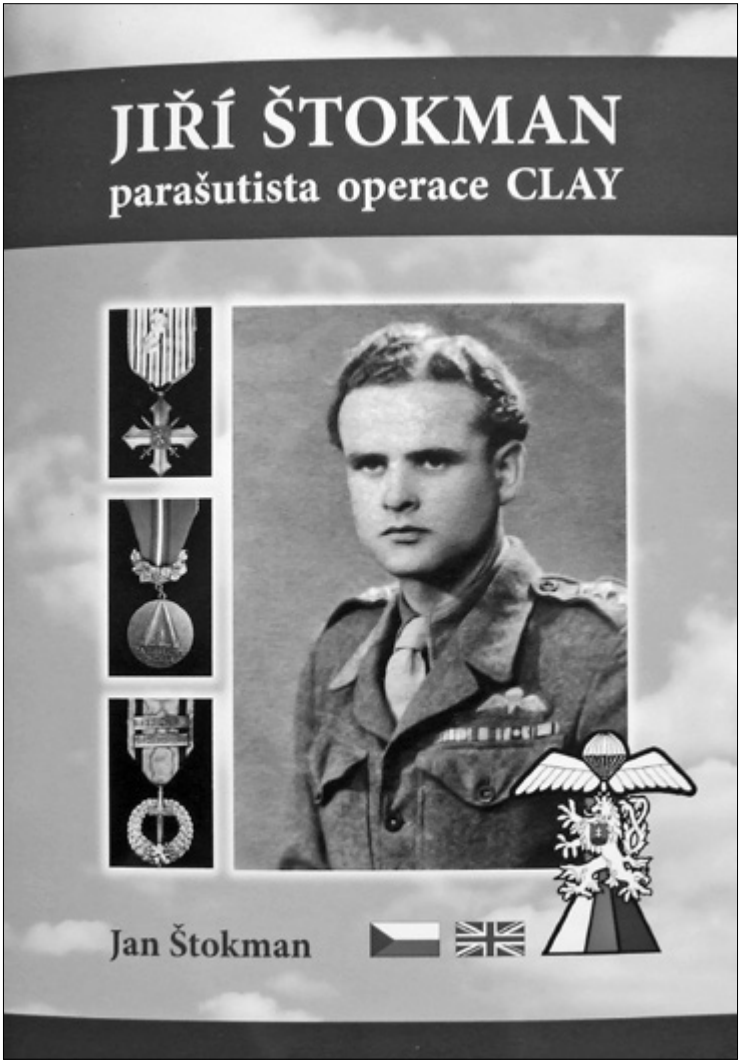
Dobrý den,rtuť teploměru postupně stoupá a pomalu se blíží parné léto. Také to cítíte? Zápach z popelnice! A co tento zápach způsobuje? Bioodpad.
Nejtěžší složka komunálního odpadu, která mnohdy činí více než 40 % z odpadu z domácností a často zbytečně končí na skládce nebo ve spalovně.
Jak ekologicky a navíc ekonomicky výhodně s tímto odpadem naložit a využít tak jeho potenciál? To si povíme v našem novém videu, které naleznete zde:

Facebook: https://www.facebook.com/mojeodpadky/videos/169502831099496/
YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=96U0SUWVZPM&t=

Budeme rádi, když toto video budete sdílet mezi Vaše občany, a to prostřednictvím jakékoli komunikační platformy. Děkujeme!"

Tým MOJE ODPADKY
www.mojeodpadky.cz

II. vydání publikace o Jiřím Štokmanovi

V letošním roce by se dožil 100 let pplk. Jiří Štokman, někdejší člen anglického výsadku CLAY. Při této příležitosti vydal městys Buchlovice II. doplněné vydání publikace autora Jana Štokmana, nazvané Jiří Štokman – parašutista operace CLAY (I. vydání bylo rozebráno). Publikace byla přichystána na letošní připomínku 75. výročí osvobození Buchlovic rumunskou armádou s připomínkou na Jiřího Štokmana. Akce bohužel musela být odvolána z důvodu opatření proti koronaviru. Publikaci, v níž se můžete seznámit s pohnutým životem a činností tohoto hrdiny, bojujícího aktivně proti německému nacizmu, zakoupíte v Turistickém informačním centru v Buchlovicích. Cena činí 40 Kč.

Mateřská škola v době koronaviru

Koronavir – v poslední době snad nejvíce skloňované slovo. Ovlivnil a ovlivňuje naše životy víc, než bychom si přáli a byli schopni si připustit. Nemalou měrou zasáhl také do chodu naší mateřské školy - do života dětí, jejich rodičů i všech zaměstnanců. Tak jak postupně přibývalo u nás v republice nakažených koronavirem a zpřísňovala se hygienická a bezpečnostní opatření vlády, přímou úměrou ubývalo i dětí v mateřské škole.

I když jsme chtěly provoz MŠ udržet pro děti zaměstnaných rodičů co nejdéle, došlo k tomu, že od 17. března byla mateřská škola pro velmi malý počet dětí uzavřena. Najednou vzniklo jakési vakuum, které jsme nikdy nezažily. S příchodem jarních měsíců, na které se děti moc těšily, jsme měly naplánováno spoustu akcí, zejména pro nejstarší děti, které v prázdniny MŠ opustí. S velikonočními svátky bychom putovali za velikonočním zajíčkem a jaro vítali vynášením Moreny. Pro školáky jsme chystaly společně s p. učitelkami ZŠ „Den na nečisto". Vidina slavnostního zápisu do ZŠ se vytratila jako pára nad hrncem. Všechny děti přišly o spoustu kulturních zážitků v podobě divadelních představení, o účast na Dni Země, o výlet do ZOO, ale hlavně o týdenní pobyt na škole v přírodě na Vápenkách, která se stala pro naši mateřskou školu tradicí, a děti se na ni celý rok těšily. V zápětí po uzavření MŠ se na nás někteří rodiče začali obracet s prosbou (zejména rodiče nejstarších dětí), jak mají doma s dětmi pracovat, jaké úkoly pro děti zvolit, aby se nenudily a karanténa rychleji ubíhala. V tu dobu jsme již měly přichystané úkoly s pracovními listy, které tématicky vycházely ze ŠVP. Zahrnovaly oblast matematických představ, grafomotoriky, fonematického sluchu, logopedie, představivosti dětí, souvislého vyjadřování…. Úkoly jsme pravidelně zadávaly na webové stránky školy, a i když to byla jenom část z toho, co by se s dětmi dělalo v MŠ, podle reakcí některých rodičů, úkoly se líbily a přišly vhod. Moc nás to potěšilo.

Koronavirová karanténa nás také zasáhla v době, kdy si někteří rodiče nebyli zcela jisti s vyzrálostí svého dítěte na vstup do ZŠ. Někteří se na nás obrátili, kteří potřebovali poradit a ujistit se, zda je pro jejich dítě vhodný odklad školní docházky či nikoliv. Komunikovaly jsme telefonicky i mailem, vypisovaly jsme dotazníky pro vyšetření PPP. Přerušení provozu mateřské školy jsme využily na činnosti, které bychom za normálního chodu jen těžko stíhaly. Příznivé počasí jsme využily k práci na školní zahradě - vyhrabala se tráva, vypleli záhony, ostříhali keře, vyčistily chodníky. Nový kabát v podobě nátěru a stříšek dostaly dřevěné domečky. Byly opraveny obrubníky kolem velké skluzavky a vyměněný písek v obou pískovištích. Také sklad hraček na zahradu je připravený na sezonu. S uvolňováním vládních opatření se těšíme, že se provoz mateřské školy za zpřísněných bezpečnostních i hygienických podmínek 25. května obnoví. Veškeré prostory jsme společnými silami vydesinfikovaly – omýval se nábytek, stolky, židličky, dveře, kliky, desinfikovaly se hračky a pomůcky. Pro provoz je zajištěn do vchodu budovy stojan na desinfekci rukou, teploměr na měření teploty. Se zpřísněnými podmínkami provozu MŠ se mohou rodiče seznámit na webových stránkách školy.

Rodiče nám psali, jak moc se děti do školičky těší. I my se moc těšíme. Přijďte, máme všechno přichystané.

Vaše paní učitelky a tety uklízečky

Základní škola v době pandemie

Netradiční školní rok se blíží ke svému konci. Již třetí měsíc zůstávají děti z důvodu pandemie koronaviru doma a rodiče jim pomáhají s distanční výukou, kterou pro ně na dálku připravují učitelé.

Škola zůstala prázdná. Ale ne tak úplně. Pedagogové se v ní pravidelně setkávají, pracují ve svých třídách a kabinetech. Finišuje dokončování nové žákovské školní kuchyňky, kabinetu pro učitelky 1. stupně, pracuje se na přípravě klimatizace učeben.

Postupně dochází k „uvolňování opatření" a to se začíná týkat také rodičů našich žáků.
Část z nich se již potřebovala vrátit do pracovního procesu, proto jsme se snažili vytvořit podmínky, za kterých se děti z 1.–5. třídy mohly vrátit do školy. Ne sice do běžného vyučování, protože výuka na dálku bude pokračovat až do konce školního roku, ale pouze do pracovních skupin po 15 žácích, tak jak nám to nařizuje MŠMT.

Přestože to bylo technicky náročné, a my se musíme řídit manuálem MŠMT, rozhodli jsme se, že otevřeme alespoň 4 pracovní skupiny, protože víc nám podmínky naší školy neumožňují. Díky tomu od 25. května zní zase v prostorách školních tříd dětské hlasy. Věříme, že jsme tímto krokem mnohým rodičům pomohli, a že jsme se se všemi rodiči domluvili k jejich spokojenosti.
Zároveň od 25. května znovu zahájila provoz i naše mateřská škola, kterou pro děti pečlivě v minulých týdnech připravoval celý kolektiv pracovníku „mateřinky".

Už od 11. května se do školních lavic vrátilo 10 žáků 9. třídy, kteří se zde denně ve dvou pracovních blocích připravují k přijímacím zkouškám na střední školy.
Vím, že zaměstnat děti doma, když je omezený pohyb bylo pro mnohé rodiče náročné, že zaváděli pravidelný režim, který rodinám pomohl obtížné chvíle zvládnout. Abychom jimi i my pomohli, vycházíme tímtovstříc a nabízíme na období prázdnin tyto změny:

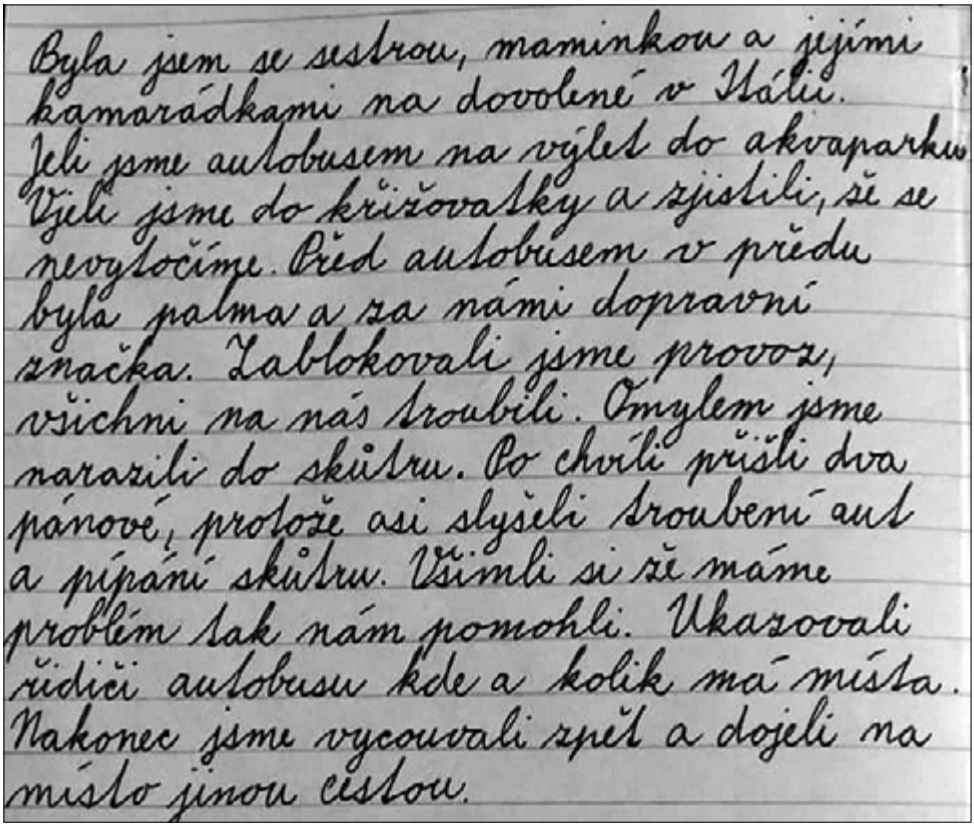
1. **Prodloužení prázdninového provozu školní družiny v době do 10. 7. 2020, v případě, že se přihlásí alespoň 15 zájemců přednostně z 1.–3. třídy, ale i starší (4., 5. tř.).**
2. **Děti by platily pouze obědy, předpokládaný provoz od 8:00 do 16:00 hodin.**
3. **Prodloužení provozu mateřské školy a to až do konce července, v případě že bude závazný zájem rodičů.**

Vaření pro veřejnost taktéž do konce července, pokud bude fungovat mateřská škola.

Podrobnější informace zájemcům rádi poskytneme.

Věříme, že rodiče naši nabídku nejen ocení, ale především ji využijí, aby se v klidu mohli věnovat svým pracovním povinnostem a měli jistotu, že jejich děti jsou i v době prázdnin dobře zabezpečeny.

Alena Mikulíková

Byla jsem se sestrou, maminkou a jejími kamarádkami na dovolené v Itálii. Jeli jsme autobusem na výlet do akvaparku. Vjeli jsme do křižovatky a zjistili, že se nevyložíme. Před autobusem v předu byla palma a za námi dopravní značka. Zablokovali jsme provoz, všichni na nás troubili. Omylem jsme narazili do skůtru. Po chvíli přišli dva pánové, protože asi slyšeli troubení aut a pípání skůtru. Všimli si že máme problém tak nám pomohli. Ukazovali řidiči autobusu kde a kolik má místa. Nakonec jsme vycouvali zpět a dojeli na místo jinou cestou.

Výlet k rybníku

Jednou mi tatínek navrhl, že bychom mohli udělat dvoudenní rybářský výlet k rybníku Podoblouči. Zavolal jsem svému kamarádovi Viktorovi, aby jel s námi. Připravil jsem všechny pruty a tašky s návnadami, které jsem potom dal do auta. Maminka mi připravila košík s jídlem a pitím. Plný očekávání jsem vyjel s tátou a Viktorem k vodě.

Ubytovali jsme se v rybářské chatě přímo na břehu rybníka. Těšil jsemV se tak moc, že jsem hned po příjezdu nahodil svůj prut. Netrvalo dlouho, a chytil jsem kapra. Měl jsem opravdu velkou radost. Tatínek mě s kaprem vyfotil a poslal fotografii mamince a sestřičce. Zanedlouho chytil svého kapra i Viktor a potom táta dalšího kapra.

Přišel večer a museli jsme se s Viktorem postarat o dřevo a oheň, který jsme rozdělali a opékali jsme si k večeři klobásy. Po setmění jsme ještě chvilku seděli u ohně a uslyšeli jsme nějaké chroustání. Byla to nutrie, která se přišla podívat, kdo narušuje její teritorium.

Brzy ráno jsme vstali a nahodili opět pruty. Ještě na obloze nebylo sluníčko, když nás přišla zkontrolovat rybářská stráž. Protože jsme poctiví rybáři a máme doklady vpořádku, kontrola byla rychlá. Naše rybářská výprava byla krásná a těším se, že brzy vyrazíme zase. **Žáci ZŠ Buchlovice**

BAROK obchůdek Buchlovice

náměstíčko – tržnice vás všechny srdečně zve do svého kouzelného prostředí

Co zde najdete?
* skleněné šperky od předních českých návrhářů * cínové šperky s drahými kameny
* přírodní českou kosmetiku, mýdla * kvalitní české bylinkové čaje * pletené a šité hračky
* keramiku * sladkosti italské značky Pellino * malované obrazy

+ fantastické kafíčko, čaje, víno, rumy
+ RAW dezerty
+ bezlepkové dezerty
+ originální sladkosti
+ domácí koláče
+ ovocné a zeleninové šťávy
+ zdravé výrobky

Otevírací doba:
pondělí–neděle
od 10.00 hodin do 17.00 hodin
Rezervace na tel.: 737 779 100

Těšíme se na vás **BAROK**

Škola fotografování s Jiřím Kolbabou

Buchlovice, nový termín 27. června 2020
Opět bude po dvou letech jedinečná možnost absolvovat jednodenní kurs fotografování s cestovatelem a fotografem Jiřím Kolbabou, Místem konání akce budou Buchlovice – Hotel Buchlovice a zámecký park.
Před focením proběhne teoretická část s promítáním diapozitivů a následuje praktický kurz v přírodě. V poledne bude přestávka na oběd a neformální diskuse, zakončení kursu v 17 hodin. Účastníci obdrží certifikát o absolvování.
Technika je na každém účastníkovi, někdo fotí malými kompakty, někdo zrcadlovkami. Nejde ani tak o přístroje, ale o pochopení správné kompozice. Počet účastníků: 35–40. Pro zájemce o 2–3denní pobyt v Buchlovicích zajistíme ubytování a další program. Více v letáku „Zažít Slovácko a potkat se nejen s Jirkou Kolbabou"
Cena: 2 500 Kč (zahrnuje kurs fotografování, oběd, vstupné do zámeckého areálu, certifikáty)
Pořádá DONAMO, Uherské Hradiště, tel. 606 445 791, donamo@donamo.cz

Právní ochrana ptačích hnízd

Všichni volně žijící ptáci jsou u nás chránění podle § 5a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. A chráněna jsou všechna vývojová stadia, od vajec a mláďat až po dospělé jedince. Kromě úmyslného odchytu a usmrcování patří mezi zakázané činnosti i poškozování, ničení a odstraňování hnízd. Je přitom zcela lhostejno, kde se hnízdo nachází a zda je v daný moment obsazeno.
Neměli bychom tedy svévolně odstraňovat ani neobsazená hnízda na podzim po vyhnízdění, ať už jsou umístěna na stromě, v křoví, na balkoně paneláku nebo uvnitř ve stáji či v garáži.
Uvedená ochrana se vztahuje i na vlaštovky a jiřičky. Ať už se rozhodnou postavit svá hnízda kdekoli, měli bychom jejich potřeby respektovat a maximálně pod hnízdo umístit prkénko k zachytávání trusu.
Odstraňování hnízd rozhodně není přípustné, a to ani na podzim či v zimě, kdy jsou vlaštovky a jiřičky v Africe. Potřebujeme-li skutečně z nějakého důvodu hnízda odstranit, například pokud chceme opravovat fasádu či vyměnit okna, je třeba s dostatečným předstihem požádat orgán ochrany přírody (v případě vlaštovek a jiřiček úřad obce s rozšířenou působností = MěÚ Uherské Hradiště) o udělení výjimky.
Pokuta za nepovolené odstranění hnízda jiřiček či vlaštovek je až 100 000 Kč pro fyzické osoby a až do 2 milionů Kč pro právnické osoby a podnikatele. (Foto internet)

Korytem Buchlovického potoka – I

Některé cíle si člověk plánuje třeba i desetiletí a přesto je kolikrát z různých důvodů odkládá a potom si je opět plánuje… a tak to může jít pořád dokola. Jeden (někomu se může zdát banální, nedůležitý, malicherný či zbytečný) cíl jsem si už před mnoha a mnoha lety naplánoval a ne a ne si jej splnit. Až konečně letos, snad po dvaceti třiceti letech, se mi to podařilo. A paradoxně k tomu dopomohla nedávná koronavirová událost, kdy se to neustále zvyšující životní spěchání a chamtění za „veledůležitými" věcmi, mamonem a mocí, z pohledu zanedbatelné délky lidského života, najednou zpomalilo a v některých případech i zastavilo. A tehdy došlo k pevnému rozhodnutí – vyrazím při Buchlovickém potoku od okraje lesa až po jeho pramen. Tu březnovou neděli navíc přálo krásné počasí, přesně takové, jaké jsem si ta léta plánování výšlapu představoval. Stromy ještě bez zelené pokrývky, ve spadaném zlatavém listí kolem vlhkých potočních tůní vykukující květy jarních léčivek – podbělu, plicníku, petrklíče, doznívající devětsily, bílé i fialové fialky a bůhvíco dalšího. Zkrátka – batoh s proviantem, objektivy a stativem na ramena, fotoaparát, který se za chvíli pronese, na krk a mobil do kapsy – jen pro případ, co kdyby byl skutečně nezbytný. A jde se!

Buchlovický potok (nářečově Buchlovský) na své délce nese několik pojmenování. Někde pod zámeckou zahradou je to prý potok Zámecký, u náměstí „ganál" a v lesích pod „padesátkou" v úseku za Orlitovou skalou potok Bílý nebo Bílé potoky. Svou délkou ani vydatností vody je to spíš drobný a nedlouhý tok a navíc jen málokdy vysychá, jak to docela pravidelně poslední léta činí další blízký potok protékající Smraďavkou, Dlouhá řeka.

Tzv. Zámecký potok

Jeden z rybníčků na potoku pod zámeckou zahradou

Úsek Buchlovického potoka, od jeho ústí do Dlouhé řeky nad Sovínem přes zámeckou zahradu, obec až k lesu, je víceméně od dob první republiky regulovaný a v některých úsecích i vydlážděný. Ne že by nebyl i tak k možnému zajímavému popisu, ale přece jenom ta jeho zbývající část, meandrující mezi lesy a mýtinami a s minimálními úpravami (s výjimkou několika, které v posledních desetiletích provedl státní podnik Lesy ČR), je půvabnější, místy a jakoby netknutá.

Pod junáckými chatkami na konci Pastviska a sousedním někdejším starým obecním lomem se potok dostává do pozvolna se svírajícího údolí. Brzy za prvním mostem, pod Hačkami následuje další. Vede přes něj svažitá lesní cesta mířící nahoru k bývalému lomu – tzv. Písečnici ve svazích Dobřížky. Sousední patrné staré prázdné koryto potoka u cesty bývalo v sedmdesátých letech minulého století skládkou dosloužených železného haraburdí – rezivých kamen, věder, van... Dnes to tu někde všechno tlí pod navážkou zeminy.

Po levé straně potoka vedle cesty je dosud znatelný malý pískovcový lom, který před koncem poslední války sloužil krátce jako střelnice polodospělcům z Hitlerjugend – poslední zoufalé naděje „tisíciletého" tzv. velkoněmecké říše.

Za zátočinou, v korytu potoka, jsou dodnes patrné zbytky opěrných zídek někdejší zpevněné cesty, která tu směřovala odedávna k panským lomům a dále údolím toku někam do svahů Křížku. K zásadní rekonstrukci této cesty, včetně vybudování nových mostů, došlo počátkem 20. století. Poslední úpravy s malými změnami trasy byly provedeny před několika desítkami let.

Buchlovický potok za druhým mostem pod Dobřížkou

Potok ve skalní soutězce pod Dobřížkou

Potok pod Dobřížkou

Studánka Sirovátka

Za druhým mostem se Buchlovický potok začíná uzavírat do úzkého skalnatého žlebu, který je místy jen stěží průchodný. O to je však zajímavější a lidskou činností netknutý a nepoznaný. Jarní vody tu kličkují mezi menšími i velkými pískovcovými balvany, přes které místy divoce přetékají a tvoří působivé bílé vějíře. Zejména z levé strany stráží rozdivočelý potoční tok bizarní skaliska, podpírající prudké svahy zadní Dobřížky. Popisovaný úsek našeho potoka může připomínat podobné drobnější toky prodírající se úzkými žleby Šumavy, Českého lesa nebo Novohradských hor. Myslím, že je na našem potoce nejpůsobivější, ale to zdaleka neznamená, že by na jiných místech nenabízel další jiné úchvatné scenérie.

Z levé strany se k němu přidávají menší, často příležitostné toky, vytvářející svažité žleby. Za jedním z nich spatříme nad cestou terénní plošinku se zbytky ohniště a na jednom z balvanů vytesaný portrét indiána. Někdy v padesátých a snad i šedesátých letech se tu mladí Buchlovjané scházeli na své trampské osadě zvané Kozí hrádek.

Za dalším novodobým mostem se potok stáčí doprava a v jeho ohbí přibírá vodu ze studánky Sirovátky. Ta je jen kousek nad námi v břehu pod silnicí na Brno – opravená a čistá. Někdy před čtyřiceti lety se od ní nabízel krásný výhled k hradu Buchlovu. To ještě zdobil poslední svah Dobřížky vysoký bukový les, spadající až k jeho samé patě v údolí. Stráně klesající od buchlovských luk byly tehdy porostlé nízkým smíšeným lesem pod siluetou hradu, jež završoval dnes už rovněž neexistující temný smrkový pás. Z nízkého porostu nápadně vystupovala velká dvojitá borovice, kterou někteří zvali „lyrou". Koneckonců tu roste dodnes. Borovici spatříte na větším plátně výtvarníka Františka Konečného, visícím na chodbě buchlovického úřadu. *(Pokračování příště.)*

Text a foto Bořek Žižlavský

Buchlovští pávi

Zachovat a chránit vše, co k Buchlovicím patří, je výzvou pro všechny, komu na našem městysi záleží.

Páv korunkatý (Pavo cristatus L.) je původem ze Srí Lanky a Indie, kde je uctíván jako národní pták. Byl posvátným ptákem i pro bohyni Héru. Podoba páva v některých zemích symbolizuje i nesmrtelnost, Ježíše Krista a ráj, ale také luxus a pýchu. Je součástí symbolů států, měst a obcí. Páv je všežravec, živí se semeny, rostlinami i hmyzem, nepohrdne ani žábou, nebo malou ještěrkou. Krmí se obyčejně směsí pro krůty. Dožívá se patnácti let.

Páv je jedna ze zajímavostí, neřku-li náležitostí, která k Buchlovicím neodlučně a odjakživa patří. Kdo by si nevzpomněl na procházky parkem, kdy jsme v dětství hledali pávy v korunách stromů, pod větvemi tisů, túji a kaštanů a sbírali v popelištích barevné peří. To se, samozřejmě, někteří malí lumpi snažili pávům vytrhnout a byli za to ve škole patřičně trestáni. Do parku se zásadně chodilo s rohlíkem pro pávy a jejich krmení byla veliká zábava. Pravda, musel se dávat pozor, když se jim dávalo z ruky, protože se někdy netrefili a nechtě pěkně štípli do prstu, což ale nikomu nevadilo a byla to součást oné legrace.

Byli i odpůrci pávů, kterým vadilo, že sem tam přehrabali nějaký hrob na hřbitově, ale dnes je již většina hrobů překryta deskami, nebo drtí.

Všichni jsme byli zvyklí na jejich, po buchlovsky řečeno, „fňágání" hned po ránu, jako budíček a také přes den, což znamenalo, že bude pršet.

To, že již pár let není pávy slyšet, je smutné a pro mě to znamená ztrátu jedné buchlovské identity tím víc, že jako radní je mou povinností se o Buchlovice starat.

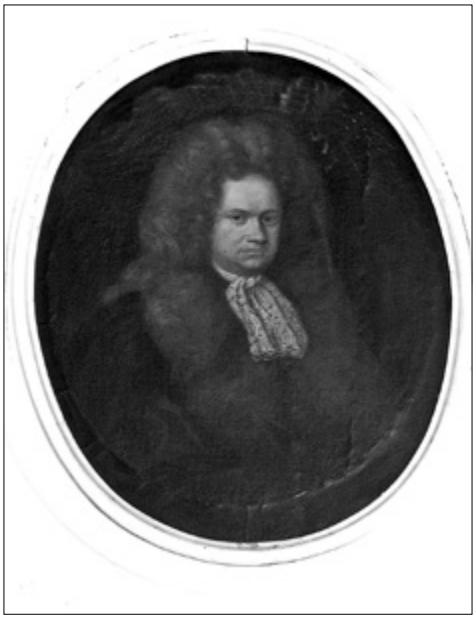
Zámeckou zahradu zdobí pávi

Vzala jsem si tedy za své pomoci pávy do zámku vrátit. Jakmile jsem začala o mém záměru mluvit se známými, s volebními kolegy a ostatními spoluobčany, bylo jasné, že tento problém není lhostejný jenom mně. Podporu jsem našla i během setkání s buchlovskými podnikateli. S panem Jarmilem Cileckem, ředitelem společnosti Alucast, jsme se dohodli, že si tuto záležitost bereme na starost. Již na podzim jsem se sešla s paní kastelánkou, abychom probraly situaci. Pávi byli zavření, protože je chytala liška, honí je nevychované děti, které jim vytrhávají péra a mláďata se nedaří odchovat. Paní kastelánka se také snaží problém řešit, shání, kde dokoupit další pávy, a doplnit počet. Jak se zdá, s chovem pávů mají problém i jinde.
Jak můžeme pomoci? Kamery jsou v parku již částečně instalovány. Problém s neukázněnými návštěvníky je řešen písemným upozorněním hned u vstupu do zámku. Vedení zámku má možnost je ihned vypovědět, a pokutu mohou dostat od policie podle § 246/1992 sb. Zákona na ochranu zvířat proti týrání (za týrání hrozí až 10 let vězení). S liškami je problém, i když pan Ladislav Karásek uvedl, že na hájovně pod hradem chovali páva na odstrašení lišek a dospělý páv je schopen se lišce ubránit. Další opatření budeme společně řešit podle situace a potřeb paní kastelánky (pomoc při financování nákupu dalších pávů atd.).
Paní kastelánka uvádí: „V současné době jsou pávi zkušebně vypuštěni. Doposud se ztratil jeden kus – samec. Před pěti lety jsme přišli o celé hejno – kuny, lišky. Pávy jsme sehnali v klášteře Rajhrad a na zámku Zákupy. Kamerový systém není nainstalován v celém areálu parku, při plném provozu není možno sledovat chování návštěvníků. Návštěvnici jsou upozorněni v návštěvním řádu parku na zákaz obtěžování volně žijících zvířat.
Problémy s chovem pávů řeší i na jiných objektech, kde dochází ke ztrátám ze strany predátorů nebo nevhodného chování návštěvníků."

Miroslava Jechoux-Maršálková

Pověst o erbu s pávem

Rod baronů Petřvaldských z Petřvaldu vlastnil buchlovské panství od poloviny 17. století do roku 1800. Jeden z příslušníků tohoto rodu, Jan Dětřich z Petřvaldu, nechal postavit na počátku 18. století zámek v Buchlovicích. Rodovým znakem Petřvaldů byl páv. V buchlovickém zámku jej můžeme spatřit v živé podobě. Při pohledu na ptáky, jak si vykračují zámeckým nádvořím s rozprostřeným majestátním vějířem, nezapochybujeme ani na okamžik, že se setkáváme s posledními aristokraty. A proč se právě páv ocitl v erbu Petřvaldů? A proč již několik set let požívá na statcích rodu, jmenovitě v Buchlovicích, takřka aristokratických privilegií a může se volně pohybovat po parku, stromech, záhonech, střechách i trávnících?
V dobách vpádu divokých národů z východu, Mongolů a Tatarů, byly hrady přirozenou ochranou proti nájezdníkům. Za jejich hradbami nalézala útočiště nejen místní šlechta, ale i poddaní z okolních vsí, kteří sem přicházeli s celým svým majetkem, aby nic nepadlo do rukou nájezdníků. Také původní hrad Petřvaldů na severní Moravě byl kdysi obležen divokými Mongoly, kteří se těšili na bohatou kořist. Na hradě však bylo hodně zásob a ten mohl odolávat obléhání i několik měsíců. Vojenskou silou byl nedobytný. Divoká krev kolující v žilách dobyvatelů jim nedovolovala setrvat dlouho na jednom místě. Jako vítr proletěli krajem, a když pobrali, co mohli a vypálili vesnice, vraceli se za uherskou hranici. Bohatství za zdmi hradu bylo tentokrát velice lákavé. Když však dobyvatelé seznali, že dobytí hradu útokem je nad jejich síly, rozhodli se dobýt hrad lstí. Podplatili jednoho z hradních zbrojnošů a ten zradil. Tajně se s ním domluvili, že jim za tmavé noci spustí žebřík, po kterém se budou moci vyšplhat na hradby, a tak nic netušící obránce hradu překvapit.

Jan Dětřich z Petřvaldu, stavitel zámku

Znak baronů Petřvaldských z Petřvaldu

Alois Jašek, někdejší spisovatel buchlovských pověstí, popsal tyto chvíle tak barvitě, jako by jim byl sám přítomen: „Tmavá noc zahalila hrad a celý kraj ve svůj neproniknutelný háv. Hradní posádka v domnění, že té noci pro hrozící četná nebezpečí nepřátelé proti hradu ničeho nepodniknou, ulehla ke klidnému spánku. Za chvíli i stráže usnuly. Zrádce však nespal. Hbitě odskočil s provazovými žebříky na osamělou baštu a zvukem napodobiv sýčka nahodil lana dolů do prohlubně, upevniv jejich jeden konec na ozubeném cimbuří bašty. Lany projelo slabé zachvění a v několika okamžicích zašustěly na osamělém cimbuří bašty kročeje přelézajících nepřátel."
Zdálo se, že osud těch za hradbami je zpečetěn. V rozhodující chvíli se však ozval skřek pávů, které panstvo chovalo na hradě. Ten skřek byl tak pronikavý, že probudil hradní posádku a ta bylo v okamžení na nohou. „Na povel se vrhla na nepřátele, porubala je, lana přeťala a živé provazce nepřátel se zřítily dolů do propasti. Za nimi byl do propasti vržen i zrádce...," dodává opět Jašek.
Pán z Petřvaldu dokázal zásluhy pávů ocenit. Starý erb nahradil novým, v němž je páv zobrazen.

O rodě pánů Petřvaldských z Petřvaldu

Kořeny vladyků, později baronů Petřvaldských z Petřvaldu sahají několik století zpět. Psali se podle petřvaldské tvrze, vybudované na břehu řeky Lubiny na severní Moravě, která byla zbořena koncem 60. let minulého století. Je pravděpodobné, že se zde rod s tímto přídomkem usadil již koncem 13. století, kdy byla obec lenním statkem olomouckého biskupství, a vladykové museli plnit vůči biskupství manské povinnosti. K roku 1372 a v dalších letech jsou uváděni Petr a Pavel z Petřvaldu, kteří užívali znaku s literou „N".

Za prvního předka rodu Petřvaldských je považován Petr Meissner z Petřvaldu, nešlechtic, přišlý pravděpodobně z Míšeňska koncem 14. století. Listina z roku 1402 se zmiňuje o Petrových synech Jindřichu a Jiříkovi, jiná pozdější o jejich dalších bratrech Petrovi a Hanuši. Po husitských válkách se objevují potomci další generace, Racek a Pardus, držitelé alodiálních statků na střední Moravě. Ještě v roce 1466 je uváděn na petřvaldské tvrzi Jan, jehož manželkou byla Eliška z Moštěnic, která od chotě na základě biskupského listu obdržela dvůr ve Velkém Petřvaldě se 150 hřivnami stříbra. O Janově příbuzných Hanuši Košateckém a jeho manželce Aleně Pražcové z Bílkova se rozepisuje i Bartoloměj Paprocký, že „…byl člověk v rytířských věcech dobře zběhlý" a „s paní Alenou zplodil syna Dětřicha a dceru Kateřinu." Zajímavá je i postava Hanušova bratra Mikuláše z Petřvaldu, kterého zavraždil jeho švagr Jan Belka. Vrah proto musel pozůstalým věnovat 50 hřiven stříbra, 50 funtů vosku, 15 postavů sukna a zaplatit 25 kostelních mší sloužených za nebožtíka.

V průběhu dalších let rod viditelně bohatl a rozšiřoval majetky zakupováním nových nemovitostí. Ve stejném duchu pokračoval například Jan Hanuš, jehož první manželkou byla Libuše z Valdštejna a Brtnice. Jmenovaný získal goldštejnské panství v ceně 130 000 zl. moravských a vykonával funkci brněnského krajského hejtmana v období vpádu Bočkajovců do země. Za účast v odboji proti císaři byl zbaven majetku a zemřel ve vězení na Špilberku někdy mezi léty 1621–22. Jeho syn Hanuš Jetřich byl zvolen v květnu 1619 členem direktoria a v těchto časech se stal zámek v Petřvaldu místem mnoha tajných schůzek moravských stavů, namířených proti nenáviděným Habsburkům. Po porážce povstání Hanuš přišel o všechen majetek, jehož hodnota činila 323.000 zl. Vzápětí se o svůj díl na konfiskátu po Petřvaldovi přihlásili jedni z největších kořistníků v nastalých poměrech – Karel z Lichtenštejna a jemu podobní. Potomci Bernarda Diviše Petřvalda byli za tři desítky let povýšeni do panského stavu (baroni), ale již o století na to rod vymřel po meči a roku 1800 po přeslici.

Bořek Žižlavský: Buchlov – historie a příběhy hradu, I. vydání 2006

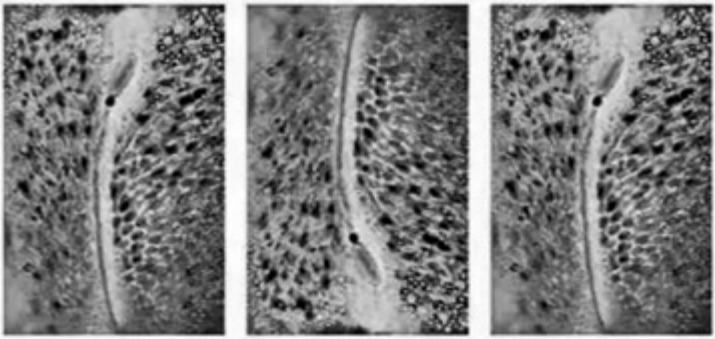

Dnes už neexistující zámek v Petřvaldu

PETRA JAROŠOVÁ

VÝSTAVA OBRAZŮ

Louky a andělé

červen–srpen 2020

Muzeum Podbradí Buchlovice

- GALERIE NA PŮDĚ

www.cskcbuchlovice.cz

MUDr. Petra Jarošová – amatérská malířka, dříve členka výtvarné skupiny Naše světy.

Narodila jsem se v roce 1972 v Uherském Hradišti, kde také dosud tvořím. Nyní působím ve skupině amatérských výtvarníků pod vedením akad. malíře prof. Kamila Mikela – Umprum Uherské Hradiště.

Pracuji jako lékařka Zdravotnické záchranné služby Jihomoravského kraje.

K poznání a vnímání energie barev jsem se hlouběji dostala také díky léčebnému systému Aurasoma, který jsem studovala. V Bratislavě a také v Anglii jsem absolvovala kurs praktikanta této metody, která se řadí k „celostním" terapiím a zabývá se odstraněním nemocí a problémů vzniklých psychickou, duševní nebo mentální nerovnováhou pomocí vlivu barev na psychiku člověka.

Realizované výstavy:

- Vernisáž centrum Zlatá spirála amatérských malířů Bratislava (2010)
- Výstava Buchlov – sdružení Naše světy (2010)
- Výstava Slovácké divadlo (2013)
- Výstava Klub kultury Uh. Hradiště
- Výstava Zámek Uh. Ostroh v rámci sdružení Naše světy
- Samostatné výstavy Tvrz Hluk, zámek Buchlovice a další

Přijďte si zahrát tenis!

Městys Buchlovice a TJ Buchlovice nabízí k využití pro širokou veřejnost tenisové kurty v obecním areálu TJ v Lúčkách. Kurty jsou v provozu v měsících květen–říjen od pondělí do neděle, v době od 8.00 do 21.00 hodin.
Poplatek za použití tenisového kurtu činí 100 Kč/h čisté hry.
K dispozici pro uživatele je zázemí kurtů.

V případě zájmu volejte paní Renatu Křivovou (tel.: 723 025 237) nebo pana Martina Kořínka (tel.: 777 900 575).

Na kurtech je třeba dodržovat provozní řád, který je k dispozici na místě.

Ochotníci celým srdcem

Ta naše láska k divadlu!
Cit velký, stálý, čistý!
Jako by každý z nás
tam na jevišti
měl kousek domova…

V Buchlovicích již koncem minulého století hrával v sále na Záložně divadelní spolek Bozděch vedený učitelem Otakarem Brdečkou vlastenecké hry. Chodívali na ně diváci pěšky až z Uh. Hradiště. Od té doby se stále v Buchlovicích ochotnické divadlo hraje.
V současné době má divadelní soubor pouhých 18 členů, kteří si uvědomují, co dá mluvené slovo lidí veřejnosti, milující stále dobré ochotnické divadlo.

Po úspěšné pohádce Sestry a růže, při níž byly objeveny nové herecké talenty z řad ČSM, přistoupil soubor k nácviku divadelní hry Dobré duše od rumunského klasika Alexandra Kiritiscu. Touto komedií chce divákovi jednoduše, jasně a přesvědčivě vypravovat co se dělo začátkem tohoto století v rodině venkovských zbohatlíků, jejichž majetek plodil nejzrůdnější vztahy v rodině.
Již při první čtené zkoušce stmeluje režisérka různorodé ochotníky v jednotlivě působící celek, jemuž budou zkoušky nejen prací, ale umělecky zábavnou činností.
Hledá se správná jevištní výslovnost, spád a síla hlasu, navazování se stálým zřetelem, kam hrou soubor spěje, proč a jakou cestu k tomu volí.
Mnohé zkoušky mívají i humorný ráz. Marně se cvičí tři herečky v „práci" s kartami. Režisérka rozčíleně poposedá na židli, protože karty jsou více na klíně hereček, než v jejich rukou. Musí jíti „na učení" do zadní místnosti hotelu, kde kibicují kartařům. Srdečný smích přerušil „vžití se do úloh" a kartaři slibují návštěvu představení.
Anička se vymlouvá, že při tak malém výstupu nemusí dělat komickou mimiku. Po předehrání režisérkou účinkující tichnou, poněvadž vidí, jak i malá úložka se musí žít bohatým životem, aby plně zapadla do kolektivní souhry. Anička pochopila a sklidila při představení úspěch.
Když se s nácvikem octli poprvé na jevišti (dokonce si i v sále zatopili k ohřátí aspoň rukou na kamnech), šeptali si začátečníci: „A kde je nápovědní budka a kde nápověda?"
Pohotová herečka se rozčílí: „Když jsem se omlouvala ze schůze kvůli divadelní zkoušce, smáli se mi, co to prý pořád zkoušíte? Už to beztoho musíte umět zpaměti!" A pokračuje: „A vy se staráte o nápovědní budku, abyste do ní ještě někdo spadl, jak se to zde stalo asi před dvaceti lety!"
Georges (povoláním soustružník) je na jevišti ztrémovaný. Prý to nedokáže! Režisérka mu předehraje výstup za jediným cílem: vyprovokovat jeho fantazii a tvůrčí činnost, která je v něm skryta, vyprovokovat v něm radost z hledání. Výstup pak Georges opakuje jednou, dvakrát, pětkrát, až je „propilován". Režie volá: „Zpět! To gesto?! Žádný velký pohyb, ale musí mít vnitřní opodstatnění, musí vyjádřit myšlenku! To by bylo odehnání mouchy a ne pravdivá přesvědčivost!" Když Georges projeví nevoli, zvolá mocným hlasem člen souboru: „Tak režiséra ze Slováckého divadla na vás, ten by nepovolil a dřel by nás, jen bychom čubrněli!"
Zkoušky začínají přesně, mnohdy jen s několikaminutovým zpožděním. Tu se omlouvá účetní JZD: „Právě jsme skončili schůzi revizní komise!" Jindy vběhne opožděně do šatny zadýchaná prodavačka a volá: „Omluvte mě! Málem bych se byla se svým vedoucím pohádala při velkém spěchu k autobusu. Nedovedu pochopiti, že zkoušku začínáme již o půl sedmé

hodině." I mladý dělník – svazák má starosti. „Jak to v neděli provedu, když mám býti o 18. hodině ve zkoušce a o 16. hodině mám šachový kroužek?"

Postavu Mircea bylo třeba řádně obsadit: redaktor závislý na politických předácích, který se nakonec vzbouří proti svému povolání a prohnilému okolí. Když jiný herec hodil poznámku: „Oč se dnes mají redaktoři lépe," skončila zkouška poučnou besedou o tisku dříve a dnes. Nejvíce času se stráví nacvičováním úloh mileneckých dvojic. Když se při nejlepší vůli rozehřátým tempem obejmou, směje se celé jeviště. Vzápětí však se koulí po zemi radiovka a dívka má účes „na ježka". Zde až do generálky křičí režisérka: „Stále je mezi vámi půlmetrová mezera!"

Takto se divadelní soubor několik týdnů připravuje čelit všem těžkostem při představení. Snaží se, aby nároční diváci byli spokojeni, i když si často neuvědomují, co dalo námahy, času a vytrvalosti nejen hercům, ale i těch za kulisami, aby se příjemně pobavili. Nyní čekají za oponou.

Opona se zvedá, hra začíná! Hrajte nám, hrajte podobenství světa! Mezi diváky sedí dlouholetý člen divadelního souboru. I po donu základní vojenské služby zůstal jevišti věrný. Po návratu vytvořil v několika hrách charakteristické postavy, navrhoval scény – nyní vedle své manželky poposedá, bojuje sám se sebou; studuje dálkově vysokou školu. Po představení se svěřuje: „Bylo mi hrozně! Chtěl jsem skočit na jeviště a hrát! Do příští hry mě zavolejte, nevydržel bych bez divadla!"

A to je pravá láska k ochotnickému dramatickému umění, která musí vyhrávat plným srdcem, pro kterou se musí umět žít! –áno–

Slovácká jiskra 1. 3. 1961

Divadelní hra Děvče z předměstí (1960)

MTB MARATON
AMTECH - JUVACYKLO BUCHLOVICE
Smraďavka - Lázně Leopoldov 18. 7. 2020 www.mtbslovacko.cz
ZÁVOD, KTERÝ SI BUDETE PAMATOVAT
Program:
8:00 - 11:00 Prezentace cyklistů k závodu v Lázních Leopoldov
12:00 Start závodu (dlouhá 55km i krátká 25km trať)
16:00 Vyhlášení všech kategorií (dlouhá i krátká trať)
Doprovodný program:
9:00 - 11:00 Dětské závody 2-12 let v Lázních Leopoldov
13:00 - 14:00 Vyhlášení dětských závodů
10:00 - 16:00 Skákací hrad, malování na obličej
Amtech
CROSS
BALONY.EU
TREK
Hamé
CZECH ENERGY TEAM
JUVACYKLO

Toulky Prahou a okolím IV

Nejvýznamnějším českým hradem je Pražský hrad – původně středověké hradiště stojící na skalním ostrohu nad řekou Vltavou. Sídlo českých knížat a králů, jejich korunovací i místo jejich posledního odpočinku. Hrad se svými nádvořími, sály a zahradami je nepochybně nejkrásnějším místem hlavního města.

Prohlídky nabízí několik možností. My jsme si vybrali tu s chrámem sv. Víta, Vladislavským sálem a Zlatou uličkou. Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha s hrobkou českých králů je dominantní stavbou hradu. Skrývá také korunovační klenoty. Podruhé jsme tu byli na svátek sv. Václava. Byl den volna, a tak jsme se v informačním centru ptali, jaké objekty jsou dnes volně přístupné. Žádné, bylo nám řečeno, jen ve Vítu je bohoslužba, ale tam vás již nepustí. My tam šli a bez problémů se dovnitř dostali. Pan farář měl jen kratičké kázání a po něm začal mluvit o chrámu, jeho historii. I tu, o které se jen tak nedozvíme. Velmi jsme si toho cenili. Po skončení obřadu lidé odcházeli, my zůstali a v klidu si vše ještě jednou prohlíželi. Až bylo vše nachystáno k prohlídkám, mohli jsme s díky odejít.

Vladislavský sál je součástí starého hradního paláce. V dnešní době slouží pro nejvýznamnější státní slavnosti a pro volbu prezidenta. Jeho pozdně gotická klenba nás zcela uchvátila. Jednou za čas bývají v tomto sále vystaveny korunovační klenoty. Tato doba nastala v lednu roku 2018. Klenoty měly být vystaveny pouze dva dny. Rozhodli jsme se jet se na ně podívat. Na informacích hradu mi sdělili, kudy je k výstavě určený vchod. Na místo jsme došli hodinu před otevřením a před námi už čekalo asi sto návštěvníků. Ve Vladislavském sále jsme byli už o půl jedenácté a nadšeně si prohlíželi klenoty, které se jen tak nepodaří uvidět. A abychom viděli ještě víc, zašli jsme na druhé hradní nádvoří do kaple Svatého kříže. V této barokní budově je expozice svatovítského pokladu. Mramorový interiér, nástěnné malby s náměty ze Starého zákona, křišťálové lustry a sbírka uměleckých a historických předmětů, nádobí, klenoty a relikviáře. Viděli jsme Svatováclavský meč i přilbu sv. Václava, a mnoho dalších zajímavých předmětů. Ještě jsme zavítali na Prašnou věž, kde je stálá expozice hradní stráže. Také bychom rádi i tentokrát viděli střídání hradní stráže. V poledne bývá nejslavnostnější a vidět tuto akci jak zevnitř nádvoří, tak i z Hradčanského náměstí je velký zážitek. My jsme ji viděli několikrát a doufáme, že ji uvidíme i někdy příště.

Hradní stráž pochoduje do služby

Zlatá ulička patří k Hradčanům. Tato úzká, dvě stě metrů dlouhá ulička s kočičími hlavami je nejmalebnějším místem Hradčan. Dnes jsou v ní galerie, krámky a expozice. V barevných

domcích postavených do hradeb se, není tomu tak dávno, bydlelo. V jednom z nich krátký čas pobýval i spisovatel Franc Kafka. Ke Zlaté uličce patří i známá věž Daliborka, kterou nelze minout.

Letohrádek Belveder s litinovou kašnou

Do královské zahrady jsme se šli podívat na Letohrádek královny Anny, zvaný také Belvedér. Dal jej vystavět pro svou ženu Annu Jagelonskou Ferdinand I. Nedaleko něho je Míčovna postavená v renesančním stylu. Sloužila k hrám, ale také jako konírna a jízdárna. Oranžerie je volně přístupná a má se také čím pochlubit. Herkulova fontána byla ulita ze zvonoviny podle předlohy sochaře Bendla v roce 1670. Říká se jí zpívající fontána. A voda dopadající na zvonovinu zní jako zvonkohra. A kouzlí. A zpívá. Odcházíme ze zahrady a máme v plánu, někdy, snad, podívat se i do jiných pražských zahrad.
Opět nasedáme do vlaku tentokrát směrem k Berounu. Chceme se podívat na hrad Karlštejn. Vlak projíždí kolem Chuchle, Třebáně a zastávka za ní je již Karlštejn. Tento městys rozkládající se na břehu Berounky má necelých tisíc obyvatel. Cesta ke hradu je téměř neustále do kopce a od vlaku vzdálená asi 2 km. Ale výšlap je odměněn pohledem na gotický hrad postavený ve 14. století za krále Karla IV. Později bylo účelem hradu uschovávat zde římské a české korunovační klenoty, a to v kapli Sv. Kříže. Soubor gotických deskových maleb mistra Theodorika je v této kapli unikátní. Na nádvoří hradu si jdeme prohlédnout Studniční věž a vystupujeme na ochozy poskytující výhledy do okolní krajiny. Je na co se dívat. Na řeku Berounku, která si pomalu, téměř líně plyne, na okolní lesy skrývající lomy s nezvyklými názvy, na městečko pod hradem.
Scházíme dolů, oběd si dáváme v Kolibě s příznačným názvem U Elišky. Při jídle pozorujeme řeku a nechce se nám odejít. A tak jsme byli na Karlštejně ještě dvakrát. A pokaždé jsme objevili něco nového. Jedna z našich výprav mířila do lomů v okolí Karlštejna. Chtěli bychom dojít k lomům zvaným Amerika. Jedná se o několik lomů vzájemně propojených podzemními štolami. Jejich názvy vznikly z trampského prostředí. Lom Mexiko byl lomem trestaneckým. Je tu také lom Kanada, Liščí lom, Soví ráj, lom Jižní kříž a spousta jiných. Pěší cesta k nim je špatně značená, ale dá se najít. Procházeli jsme kolem dubu Sedmi bratří a od něj k Malé Americe jdeme asi půl hodiny. Jsme na místě a vyhlídka dolů nic moc. Stromy okolo jsou velké, a tak dolů není skoro nic vidět. Přečetli jsme si naučnou tabuli, trochu si

Pod námi je lom Velká Amerika

Cesta k hradu Karlštejnu

odpočinuli a jdeme dál. Několikrát se i vracíme, ale v jednom lomu se pracovalo a byla nám vysvětlena správná cesta.

Ještě asi tak půlhodiny – už se blížíme k cíli a zastaví nás pásky obehnané kolem stromů. Policisté tu mají cvičení a průchod je uzavřen. Vysvětlujeme jim naši dlouhou cestu. A teď se máme obrátit zpět a lom neuvidět? Světe div se, jeden z nich zastavil cvičení a provedl nás až k lomu. Ale zpět stejnou cestou se nesmíme vracet. A tak si prohlížíme lom Velká Amerika. Je nádherný a na průzračnou hladinu krásně vidíme. Voda v něm je hluboká dvacet metrů a hloubka stěn dosahuje až 80 m. Točil se zde film Limonádový Joe a také film Malá mořská víla. Přemýšlíme, kudy půjdeme zpět, a v tom přichází dva mladí lidé. Úplně z jiné strany než my. Přijeli od obce Mořina autem. A vzali nás zpět na okraj Karlštejna. S díky se loučíme a vracíme se zpět do Prahy.

Kampa je nejkrásnějším pražským ostrovem a také památka UNESCO. Památek tu najdete hodně. Ať jsou to Sovovy mlýny, Werichova vila, Lennonova (počmáraná) zeď a taky slavná Čertovka. Dochované mlýnské kolo bývalého Velkopřevorského mlýna na této strouze je vyhledáváno filmaři i turisty. Z paláců je nejznámější Lichtenštejnský. Pokud chceme vidět batolata, která jsou na žižkovském vysílači, máte možnost podívat se na ně tady. Nedaleko Sovových mlýnů jsou tři a těší se velké pozornosti kolemjdoucích. Sovovy mlýny jsou nejstarší pražské mlýny a nyní je v nich Muzeum Kampy. Socha Bruncvíka na pilíři Karlova mostu je nejvíce opředena pověstmi. V jedné z nich pomohl zachránit lva a ten se tak dostal do našeho znaku. Kdoví.

(Dokončení příště.)

Text a foto Drahomíra a Stanislav Omelkovi

Červen na našich zahradách

Při silném infekčním tlaku houbových chorob je třeba provádět i v červnu ošetření proti houbovým chorobám jádrovin (padlí a strupovitosti). Z přípravků doporučuji buď Talent, nebo Topas 100 EC. K prodloužení účinku a oddálení vzniku rezistence se kombinují s kontaktními preparáty, např. Dithanem DG Neotec. Jakmile však infekční tlak poklesne nebo pomine, vracíme se zpět k samotným kontaktním přípravkům, proti strupovitosti tedy použijeme Dithane DG Neotec a proti padlí přípravek na bázi síry Kumulus WG. Ekologové při silném infekčním tlaku proti oběma chorobám doporučují Vitisan, který údajně působí proti oběma chorobám. Jakmile ustoupí infekční tlak, doporučuji aplikovat pouze přípravek na bázi síry (Kumulus WG).

V tomto období ošetřujeme zejména jabloně proti obaleči jablečnému, který způsobuje červivost plodů – organofosfát Reldan 22, nebo neonikotinoid Mospilan 20 °C. Tak za 3–5 dnů po vrcholu náletu obaleče se aplikuje bakteriální larvicid Bacillus thuringiensis Lepinox Plus (nahrazuje vyřazený Biobit XL), nebo za 7–10 dnů Reldan 22, či Mospilan 20 SP anebo ekologicky přijatelný přípravek SpinTor.

Při vlhkém počasí se mohou objevit především na meruňkách a broskvoních šedohnědé skvrny na listech, ale především na plodech šedé až šedočerné skvrny. Jde o strupovitost peckovin (Fusicladium carpophila). Při ochraně je třeba likvidovat napadené listy. U meruněk a broskvoní omezují výskyt této choroby přípravky Talent, Dithane DG Neotec a Horizon 250 EW a u broskvoní kromě vyjmenovaných fungicidů navíc dobře působí i přípravek proti padlí Kumulus WG. Ve stejnou dobu lze pozorovat především na broskvoních, dále na slivoních, třešních či meruňkách projevy onemocnění skvrnitosti plodů, suchá skvrnitost listů peckovin – dírkovitost (Stigmina carpophila). Na listech jde především o oranžové až červenající skvrny tmavěji lemované, skvrny se zvětšují, splývají a pletivo uvnitř skvrn vypadává, čímž vzniká dírkovitost listů. Během vegetace při projevech na listech možno zkusit Dithane DG Neotec, při postižení i na plodech má nejlepší účinnost ošetření přípravkem Talent.

Po 10. červnu začíná nálet mouchy vrtule třešňové. Ta způsobuje červivost třešní zrajících v červenci a v srpnu. Pozor – zde bylo optimálním řešením použití přípravku Calypso 480 °C, který byl nyní svěřen pouze profesionálům. Je povoleno ošetření třešní i višní Mospilanem 20 SP. K ošetření višní proti vrtuli je povolen též Reldan 22, pro ošetření třešní je povolen ještě Decis Protech a Decis Mega. Ekologové řeší oba postřiky pomocí přípravku SpinTor.

Každoročně se na ovocných stromech a na bobulovinách vyskytují listové mšice. Zde nesmíme váhat a včas proti nim použít selektivní Pirimor 50 WG Působí prakticky proti všem mšicím kromě mšice bavlníkové a řešetlákové, zde pozitivně působí Mospilan 20 SP. Ekologové stav řeší na ovocných stromech a bobulovinách ošetřením pomoci přípravku Neem Azal T/S.

V červnu vyžaduje réva vinná zvýšenou pozornost při chemické ochraně. Nejprve, obyčejně začátkem června, v období těsně před květem nebo nejpozději na začátku kvetení révy vinné, musíme provést další obligátní ošetření proti plísni a padlí révy vinné. Protože v této fázi vegetace u padlí nastupuje a u plísně trvá období vysoké citlivosti mladých hroznů k infekcím, musíme nyní upřednostnit intenzivně působící přípravky. Tuto vlastnost splňuje např. TM směs Acrobat MZ WG (proti plísni) + IQ-Crystal (proti padlí). Po prvním ošetření touto TM směsí při začátku kvetení provedeme v intervalu 10–12 dnů další dvě ošetření proti padlí a plísni révy vinné podobně nakombinovanou směsí jako při předchozí aplikaci. Tuto výše uvedenou kombinaci je možné použít během vegetace maximálně třikrát. Ekologové to řeší postřikem Aqua-Vitrinem K v kombinaci s Biotonem a uvádějí, že je třeba jejich kombinaci postřiků aplikovat třikrát. Rozhodujícím doplňkem ochrany jsou preventivní agrotechnická opatření, která optimalizují růst keřů pomocí vyrovnané výživy zejména

nepřehnojování dusíkem, opatření k zajištění vzdušnosti keřů a porostu k urychlení osychání rostlin (zejména způsob vedení keřů a řádné a včasné provádění zelených prací včetně citlivého odlistění zóny hroznů brzy po odkvětu). Zahrádkáři v současné době pěstují převážně místo moštových odrůd odrůdy stolní s většími bobulemi, řídkým hroznem a s příjemnou chutí. Šlechtění těchto stolních odrůd révy vinné stále více směřuje k produkci odrůd se zvýšenou odolností k houbovým chorobám, dále i k zimním mrazům a nakonec k šlechtění odrůd s bezsemenností bobulí. A zde se uplatňují především tzv. interspecifické neboli PIWI odrůdy, kde se už daří vyšlechtit tyto odrůdy s vysokou chuťovou kvalitu při zachování odolnosti k houbovým chorobám, což vede k možnosti snížení aplikace pesticidů. Naproti tomu u dříve šlechtěných nerezistentních moštových i stolních odrůd je třeba nadále průběžně sledovat především parametry počasí (denní i noční teploty, vlhkost vzduchu, délku a případnou intenzitu deště), dále stadia vývoje révy vinné a pozorně hledat sebemenší příznaky houbových chorob (plísně révy, padlí révy a šedé hniloby) a dle toho pak preventivně či léčebně zasáhnout kontaktními či při vysokém infekčním tlaku systémovými fungicidy. Toto obezřetné sledování je nutné provádět až do zaměkání bobulí. Proti plísni révy vinné z přípravků zahrádkáři mohou užít Acrobat MZ WG, přípravky mědi, dále Dithane DG Neotec, Pergado F, Polyram WG, Ridomil Gold Combi Pepite nebo Ridomil Gold MZ Pepite. Při ošetření proti padlí révy vinné máme k dispozici Discus, Dynali, IQ-Crystal, Karathane New, Kumulus WG, nově Sercadis, Talent, Topas 100 EC, nebo pomocný přípravek VitiSan. A konečně proti šedé hnilobě při zaměkání bobulí révy vinné mají zahrádkáři k dispozici Mythos 30 °C, Scala Switch,Teldor. Ekologové k posílení odolnosti révových odrůd proti nemocem uvádějí přípravky HF Mycol, Aqua Vitrin K, NatriSan, …

Po sklizni jahod, tedy většinou koncem, je nutné ošetřit jahodiště. Pokud se nám vyskytne bílá či fialová skvrnitost listů jahodníku, sežneme porost a ošetříme přípravkem Dithane DG Neotec. Vždy bychom však po sklizni měli likvidovat roztočíka jahodníkového. Je zde povolen přípravek Vertimec 1.8 EC. Ekologové používají k jeho likvidaci Neem Azal T/S.

Červen je měsícem, kdy u zeleniny a brambor hrozí masivní výskyt plísní a houbových chorob:

U rajčat je to především plíseň rajčete. Proto musíme rajčata za deštivého počasí a za střídavých teplot opakovaně preventivně ošetřovat. Jako vhodný se jeví použít před sklizní Acrobat MZ WG (0,25 %) – nová WG formulace přípravku má při používání u rajčat ochrannou lhůtu dokonce jen 3 dny. Během sklizně je potřebné vystřídat ošetřování jiným přípravkem (např. Ridomil Gold MZ Pepite), má též výhodnou, velmi krátkou ochrannou lhůtu (3 dny).

U brambor hrozí výskyt plísně bramboru a poškození natě mandelinkou bramborovou. Proti plísni bramboru je třeba provést první ošetření při zapojení bramborové natě v řádcích. I zde se opět jeví jako spolehlivý Acrobat MZ WG v koncentraci 0,25%. Je vhodné ho střídat s účinným nově zaváděným přípravkem Revus Top (6ml/2-6 lvody/100 m2). Má ochrannou lhůtu pouze 3 dny. Dnes jsou již prakticky neúčinné proti mandelince pyretroidy. Pokles účinnosti vykazují již i organofosfáty. Výborně zde působí neonikotinoid Mospilan 20 SP anebo odlišný, šetrný ekologický přípravek SpinTor. Ekologové doporučují proti mandelince kromě SpinToru insekticid NeemAzal T/S.

U cibule proti plísni česnekovitých je spolehlivý Acrobat MZ WG, který vystřídáme přípravkem Ridomil Gold MZ Pepite. Ten, kdo pěstuje okurky, neobejde se bez pravidelného preventivního ošetřování porostu proti plísni dýňovitých. I zde se opět nejlépe osvědčuje přípravek Acrobat MZ WG (0,25 %) a Aliette 80 WG (0,2 %). Acrobat použijeme před nástupem plodnosti, Aliette nebo Previcur Energy případně Ortivu můžeme využívat i během sklizně – vždy je aplikujeme po otrhání plodů, všechny mají totiž krátkou ochrannou lhůtu – 3 dny. Ten, kdo má k dispozici Kuprikol 50, může přípravek použít na začátku ošetřování.

Zaslala MO ČZS Buchlovice

K významnému výročí – 95 letům paní Anny Horákové z Masarykovy ulice, které oslavila v měsíci květnu, přejeme jubilantce mnoho zdraví, štěstí a životní pohody. (Foto -bž-)

V měsíci květnu oslavil své devadesátiny pan Josef Vanda z ul. Na Lhotce. K jeho krásnému životnímu jubileu mu přejeme hodně štěstí, zdraví a neustálý úsměv na obličeji. (Foto -bž-)

Buchlovice na pohlednici z druhé poloviny třicátých let 20. století

Chřiby s Buchlovem, Nedachlebice a Bílovice z polí od Velkého Ořechova (foto Vladimír Procházka)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávního celku)

Vydává městys Buchlovice, náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, IČ 00290866,
tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, výkonní redaktoři
Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek, Bořek Žižlavský, Iveta Rosůlková.
350 výtisků. Den vydání 12. 6. 2020. Cena 15 Kč
Registrační číslo MK ČR E 13102
Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s.r.o., Buchlovice